

**ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕТОДОЛОГІЯ І ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ І СПОРТІ»**

Тищенко В. О.

*доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор,
професор кафедри теорії та методики фізичної культури і спорту,
Запорізький національний університет
м. Запоріжжя, Україна*

Соколова О. В.

*кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент,
доцент кафедри теорії та методики фізичної культури і спорту,
Запорізький національний університет
м. Запоріжжя, Україна*

Наукові дослідження в області фізичного виховання та спорту відіграють вирішальну роль у розробці інноваційних тренувальних програм, поліпшенні методик навчання та виховання, а також у підвищенні фізичної активності та здоров'я нації. Розуміння методологічних засад і належна організація дослідницького процесу дозволяють досягти об'єктивних та науково обґрунтованих результатів [2]. Методологія наукових досліджень включає в себе філософські, теоретичні та методичні основи проведення досліджень, що базується на дедуктивних та індуктивних методах мислення, використанні кількісних та якісних методів аналізу. Особливе місце займає системний підхід, який дозволяє враховувати взаємозв'язок та взаємозалежність різних аспектів фізичного виховання та спортивного тренування.

Наукові дослідження у фізичному вихованні та спорті мають важливе значення для соціального та культурного розвитку суспільства, сприяють розвитку новітніх тренувальних методик, підвищенню рівня здоров'я та спортивних досягнень [1]. Системний підхід у методології та чітка організація дослідницького процесу забезпечують успішне проведення наукових досліджень і впровадження їх результатів у практику.

Для вдосконалення викладання дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень у фізичному вихованні і спорті», можна зосередитися на кількох ключових аспектах, що включає інтеграцію теоретичних знань з практичними навичками, використання

інноваційних технологій у навчальному процесі, залучення студентів до реальних наукових проєктів, а також постійне оновлення навчальних матеріалів [3].

Вдосконалення теоретичної бази повинно відбуватися за рахунок актуалізації навчальних матеріалів (регулярне оновлення курсу з урахуванням найновіших досягнень у галузі фізичного виховання та спорту дозволить студентам отримувати актуальні знання); гостьових лекцій від фахівців (залучення провідних науковців і практиків для проведення майстер-класів та лекцій допоможе розширити розуміння студентами реального застосування наукових методів у спорті). Інтеграція практичних навичок – завдяки лабораторних і польових досліджень (організація практичних занять, де студенти можуть застосовувати теоретичні знання на практиці, в тому числі робота з спеціалізованим обладнанням); участі у наукових проєктах (можливість для студентів брати участь у реальних наукових дослідженнях під керівництвом викладачів підвищить їхню мотивацію та допоможе краще зрозуміти процес наукової роботи).

Використання інноваційних технологій – через цифрові ресурси та платформи для навчання (впровадження спеціалізованих програм та онлайн-платформ для дистанційного викладання, тестування та самостійної роботи студентів); віртуальні лабораторії та симуляції (використання віртуальних лабораторій дозволяє студентам експериментувати в безпечному та контрольованому середовищі, що є особливо корисним для вивчення складних або небезпечних методів дослідження).

Підвищення мотивації та залучення студентів – за допомогою проєктного навчання (розробка та реалізація проєктів дослідницької діяльності студентами сприятиме кращому засвоєнню матеріалу та розвитку критичного мислення); зворотний зв'язок та оцінювання (систематичне надання зворотного зв'язку студентам щодо їхніх успіхів та областей для покращення мотивує до подальшого розвитку та вдосконалення).

Для вдосконалення викладання дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень у фізичному вихованні і спорті» можна використовувати широкий спектр цифрових платформ і інструментів, кожен з яких може допомогти зробити навчальний процес більш ефективним, інтерактивним, що дозволяють викладачам створювати мотивуючі заняття, які підвищують інтерес студентів та сприяють кращому засвоєнню матеріалу.

Рекомендуємо використовувати Quizizz для створення інтерактивних домашніх завдань, які допоможуть студентам повторити пройдений матеріал та підготуватися до наступного заняття. Також можна створювати колекцію вікторин за темами курсу, щоб студенти могли

самостійно перевіряти свої знання перед контрольними роботами або екзаменами. Видається необхідним застосовувати сесії вікторин на початку або в кінці заняття для отримання зворотного зв'язку від студентів про розуміння теми.

Classtime дозволяє адаптувати завдання під конкретного студента, що є ідеальним для індивідуалізації процесу навчання. Означена платформа для створення інтерактивних презентацій і лекцій, де студенти можуть відповідати на питання в реальному часі прямо під час викладу матеріалу. Також організувати групові завдання та проекти, де студенти могли б спільно працювати над науковими дослідженнями, використовуючи інструменти Classtime для координації та обговорення.

Padlet являється гнучкою та інтерактивною платформою, яка може ефективно використовуватися для покращення викладання дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень у фізичному вихованні і спорті», можливості якої дозволяють створювати віртуальні дошки, на яких можна розмішувати текст, зображення, посилання, відео, документи та інші матеріали. Наприклад, можна створити спільну дошку Padlet, де студенти та викладачі можуть додавати корисні наукові ресурси, такі як статті, посилання на журнали, відеоматеріали, що відносяться до методології наукових досліджень, що не лише сприятиме колективному накопиченню знань, але й надасть студентам доступ до широкого спектру джерел інформації для їх наукових робіт.

Створювати ігрові вікторини, які спонукають студентів змагатися між собою у знаннях теми, стимулює інтерес до предмету та підвищує мотивацію допоможе інтерактивна платформа Kahoot. Здійснювати опитування та розробляти анкети також можна в Kahoot для збору відгуків від студентів про заняття, їхні уподобання та пропозиції щодо покращення курсу. Перевіряти знання на початку та в кінці курсу шляхом проведення вікторин Kahoot для оцінки прогресу студентів у засвоєнні матеріалу.

Використання цих платформ дозволяє не тільки зробити навчання більш захоплюючим і ефективним, але й сприяє розвитку критичного мислення, аналітичних здібностей та навичок командної роботи серед студентів. Крім того, допомагає викладачам адаптувати навчальний процес під індивідуальні потреби студентів, підвищуючи їхню включеність та активність під час занять.

Реалізація цих підходів дозволить підвищити ефективність викладання дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень у фізичному вихованні і спорті», сприяти глибшому засвоєнню матеріалу студентами та підготувати їх до самостійної наукової роботи в майбутньому.

Література

1. Доброскок І.І. та ін. Інноваційні педагогічні технології: теорія та практика використання у вищій школі: монографія. Переяслав-Хмельниц., Україна: Вид-во С.В. Карпук, 2008. 464 с.
2. Іваненко С. В. Інтерактивні технології дистанційного навчання в умовах пандемії. Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського = Scientific bulletin of South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky: наук. журнал. Одеса : ПНПУ ім. К. Д. Ушинського, 2020. № 2 (131). С. 23-30.
3. Тищенко, Д.Г., Тищенко, В.О., Іваненко, С.В., Андронов, В.М., & Апанасенко, А.В. (2023). Інтерактивні технології дистанційного навчання. Фізичне виховання та спорт, (3), 54-62.